

Tietopalvelut
Sote-tieto ja -tiedonhallinta

9.12.2021

ESIMERKKEJÄ JÄRJESTELMIEN LUOKITTELUSTA

Asiakastietolain mukaisesti sosiaali- ja terveydenhuollon tietojärjestelmät jaetaan luokkiin A ja B. Näiden lisäksi on olemassa luokittelemattomia ohjelmistoja, jotka voivat olla käytössä sosiaali- ja terveydenhuollossa, mutta jotka eivät ole potilastietojen tai sosiaalihuollon asiakastietojen käsittelyyn tarkoitettuja tietojärjestelmiä.

Tietojärjestelmä on luokiteltava asiakastietolain mukaisesti. THL:n määräys 4/2021 ja tämä liite tarkentavat järjestelmien luokittelua. Tässä dokumentissa esitetyt esimerkit tarkentavat asiakastietolaissa ja määräyksessä 4/2021 kuvattuja perussääntöjä luokkien määräytymiseen. Luokittelun ohjeistuksessa on huomioitu aiempien säästöjen mukaiset ohjeistukset, asiakastietolaissa ja sen perustelutekstissä sekä eduskunnan käsittelyissä esiin nostetut seikat, sekä aiempien säästöjen soveltamisessa esiin nostetut kysymykset ja selkeytystarpeet.

Luokittelun lähtökohdat

Tietojärjestelmäpalvelun tuottaja vastaa tietojärjestelmän käyttötarkoituksen määrittelemisestä ja luokittelun tekemisestä. Luokittelu on tehtävä järjestelmän käyttötarkoitus, järjestelmässä käsiteltävien tietojen luonne ja järjestelmän kriittisyys sekä sosiaali- tai terveydenhuolto- ja palvelujen jatkuvuus huomioiden.

Luokittelu on riippumaton siitä, onko tietojärjestelmä tai osajärjestelmä myös lääkinällinen laite tai mihin lääkinällisten laitteiden luokkaan tietojärjestelmä tai osajärjestelmä tai siihen yhteydessä oleva laite kuuluu lääkinällisiä laitteita koskevan EU-asetuksen 2017/745 ja lain lääkinällisistä laitteista 719/2021 mukaisesti.

Järjestelmien luokittelun ja olennaisten vaatimusten todentamisen luokittelutasot matalimmasta korkeimpaan ovat (luokittelematon -) B – A1 – A2 – A3. Mikäli järjestelmä täyttää korkeampaan luokittelutasoon kuulumisen kriteerit, se on luokiteltava korkeamman tason mukaisesti. Rekisteröitävä tai sertifioitava tietojärjestelmä tai osajärjestelmä kuuluu vain yhteen luokkaan.

Mikäli yksittäistapauksessa on epäselvää, mihin luokkaan tietojärjestelmä kuuluu, THL voi asiakastietolain mukaisesti tehdä päätöksen asiasta.

Järjestelmän riskitason ja tietojen käsittelyn laajamittaisuuden arviointi

Tietojärjestelmäpalvelun tuottajan on arvioitava tietojärjestelmässä tapahtuvan asiakastietojen käsittelyn laajamittaisuus ja järjestelmän kautta tapahtuvan asiakastietojen käsittelyn riskitaso. Arviointi on tehtävä suhteessa järjestelmän käyttötarkoitukseen. Luokissa A1 ja A2 vaatimusten kohdistaminen ja todentaminen voi toteutua *perustasolla* tai *korkean riskin* tasolla. Riskitason arvioinnissa huomioidaan:

- asiakastietojen käsittelyn *laajamittaisuus*, eli se kuinka laajan palvelunantajien joukon (käyttäjäkunnan laajuus) ja kuinka laajan kansalaispopulaation tietojen käsittelyyn tietojärjestelmä on tarkoitettu sekä kuinka laajasti se käsittelee erityyppisiä asiakastietoja;
- järjestelmän merkitys asiakas- ja potilasturvallisuudelle ja sote-palvelujen toimivuudelle varautumis- ja huoltovarmuuskohdat huomioiden;
- käsiteltävien asiakastietojen *luonne ja sensitiivisyys* eli järjestelmässä käsiteltävien asiakastietojen arkaluonteisuuden taso sen yksilön näkökulmasta, joita tiedot koskevat;

- arkaluonteisuuden ja suojaamistoimenpiteiden arvioinnissa on huomioitava tiedon tunnisteteellisuus, tietojen syntyminen ja käyttö hallinnollisissa tai hoidollisissa ja palvelujen sisältöön liittyvässä toiminnassa sekä mahdollinen tietojen erityissuojattavuus;
- valtakunnalliseen käyttöön tuotettavien tietojen *ehyteen* liittyvät riskit;
- *liitettävyy*s muihin tietojärjestelmiin ja järjestelmän merkitys osana laajempaa tietojärjestelmäkokonaisuutta;
- tiedon säilytykseen ja käsittelyyn liittyvät *ulkoistusriskit* sekä
- *sopimukselliset* riskit.

Riskitason arviointi ja sen pohjana olevat seikat vaikuttavat muun muassa järjestelmän kautta käsiteltävien asiakastietojen käsittelyn suojaamisvaatimuksiin ja suojaamisen ratkaisuihin (mm. tietojen tunnisteteellisuus ja tietojen salaaminen tietojen siirrossa tai niiden säilytyksen aikana). Riskitaso vaikuttaa myös joidenkin tietoturva vaatimusten kohdistumiseen ja vaatimusten todentamisen tasoon tietoturvallisuuden arvioinnissa. Tietojen käsittelyn laajamittaisuus ja riskitaso voivat myös vaikuttaa järjestelmän luokitteluun esimerkiksi luokan B tietojärjestelmän käyttötarkoituksen laajentuessa tai riskitason kasvaessa.

Arvioinnin tukena on mahdollista käyttää riskiarviointityökalua, joka on saatavilla määräysten tukimateriaalina. Määräys 4/2021 ja tämä liite ovat luokittelun ohjaamisessa ensisijaisia riskiarviotyökaluun nähden.

Luokka A - yleistä

Luokkaan A kuuluvat sosiaali- ja terveydenhuollon järjestelmät, jotka

- a) liittyvät suoraan tai välityspalvelun kautta Kanta-palveluihin tai tuottavat kansallisten määrittelyjen mukaisia rakenteisia asiakirjoja tai muita tietorakenteita, jotka välitetään tuotetussa muodossa Kanta-palveluihin, tai
- b) joiden on todennettava tietoturva vaatimusten täyttäminen, koska järjestelmässä käsiteltävät tiedot muodostavat merkittävän tai laajamittaisen potilastietojen ja/tai sosiaalihuollon asiakastietojen keskittymän, jonka suojaaminen edellyttää vaatimusten todentamista laajan asiakasjoukon tietosuojan tai sosiaali- ja terveyspalvelujen saatavuuden varmistamisen ja varautumisen näkökulmasta.

Luokka A jaetaan edelleen alaluokkiin A1, A2 ja A3. Alaluokat ohjaavat sitä, millaisella tasolla ja millä menettelyillä (erityyppiset testaukset, dokumentointi, jne.) järjestelmiin kohdistuvat vaatimukset on todennettava yhteistestauksessa tai tietoturvallisuuden arvioinnissa.

Järjestelmä, jota myydään tai markkinoidaan Kanta-palveluihin liittyvänä järjestelmänä, on luokiteltava luokkaan A3, A2 tai A1 (myös siinä tapauksessa, että tekninen liittyminen toteutetaan ulkoista osajärjestelmää, teknistä Kanta-välityspalvelua tai toisen toimittajan tuotetta käyttäen). Luokan A1 järjestelmässä voi olla Kanta-palvelujen kautta toteutettavia ominaisuuksia, joiden yhteistestauksessa nojaututaan luokan A3 tai A2 järjestelmään.

Luokka A1

Luokka A1 sisältää järjestelmät, joilta ei edellytetä Kelan kanssa suoritettavaa tietojärjestelmien yhteistestausta, mutta joilta edellytetään tietoturvallisuuden arviointia ja tietoturvaluustodistusta. Esimerkkejä luokkaan A1 kuuluvista järjestelmistä ovat:

- a) Asiakastietojen välityspalvelut eli tekniset Kanta-välityspalvelut, joita hyödynnetään Kanta-liityntäpisteen toteuttamisessa muiden järjestelmien liittämiseksi Kanta-palveluihin siten, että järjestelmä ei sisällä luokan A2 tai A3 ominaisuuksia eikä asiakastietoja käsitteleville loppukäyttäjille tarkoitettuja käyttöliittymäominaisuuksia. Välityspalvelujen toteuttamia vaatimuksia voi olla toteutettuna myös tämän määräyksen luokkiin A2 ja A3 kuuluvissa tietojärjestelmissä, jotka eivät kuitenkaan ole välityspalveluja. Mikäli välityspalvelua tarjoava tietojärjestelmäpalvelun tuottaja on myös asiakastietolain tarkoittama välittäjä, on kyseisen toimijan täytettävä myös määräyksen 3/2021 mukaiset tietoturvasuunnitelman vaatimukset ja laadittava tietoturvasuunnitelma.
- b) Järjestelmät tai osajärjestelmät, joiden yhteentoimivuuden vaatimukset on todennettu toisen järjestelmän kautta, mutta joihin kohdistuu todennettavia tietoturva vaatimuksia. Esimerkiksi erikoisalakohtaista palvelua tuottavan palvelunantajan ensisijainen potilastietojärjestelmä tai asiakastietojärjestelmä X, jossa Kanta-yhteistestaus ja Kanta-rajapinnat sekä osa tietoturva vaatimuksista on toteutettu ja sertifioitu toisen järjestelmän Y kautta, mutta käyttöliittymän kautta todennettavat tai muut käyttäjäorganisaation kannalta keskeiset tietoturva vaatimukset edellyttävät kyseisten tietoturva vaatimusten todentamista järjestelmän X kautta. Kanta-palveluja hyödyntävät toisen järjestelmän kautta Kanta-palveluihin integroidut tietojärjestelmät, joita palvelunantaja voi käyttää Kanta-liittymiseen, kuuluvat vähintään luokkaan A1.
- c) Sosiaalihuollon asiakkaan perustietoja tai hallinnollisia potilastietoja laajamittaisesti asiakkaan palvelu- tai hoitoprosesseissa käsittelevät järjestelmät, riippumatta siitä toteutetaanko niistä yhteyksiä Kanta-palveluihin esimerkiksi luokan A2 tai A3 järjestelmän kautta.
- d) Hoidollisia potilastietoja tai sosiaalihuollon asiakastietoja tallentavat tai käsittelevät järjestelmät, riippumatta siitä toteutetaanko niistä suoraan tai välillisesti yhteyksiä Kanta-palveluihin, jos tietojen käsittely on laajamittaista ja tunnistesteellista. Esimerkiksi i) asiakkaiden tietoja Kanta-palveluista tai muista tietojärjestelmistä hoitoa tai palvelua tuottaville ammattihenkilöille asiakaskohtaista tarkastelua varten yhdistelevät katselimet, ii) asiakaskohtaisiin hoito- ja palveluprosesseihin tietoa kokoavat ja yhdistelevät tietoaallajärjestelmät tai raportointijärjestelmät mikäli ne käsittelevät asiakaskohtaista tunnistesteellista asiakastietoa henkilötietojen ensisijaista käyttöä eli muita kuin lain 552/2019 toisiokäytön käyttötarkoituksia varten.
- e) Asiakas- tai potilastietoja luokan B kriteerien mukaisesti käsittelevät järjestelmät, joissa asiakastietojen käsittelyyn kohdistuu korkea riskitaso.
- f) Sosiaali- tai terveydenhuollon asiointipalvelut, joissa käsitellään tai tuotetaan palvelunantajan rekisteriin kuuluvia asiakastietoja, ja jotka sisältävät sekä sote-palvelunantajan työntekijöille että asiakkaille suunnattuja käyttöliittymiä tai toimintoja asiakastietojen käsittelyyn (voi kuulua myös luokkaan A2 tai A3, mikäli liittyy Kanta-palveluihin).

Luokka A2

Luokan A2 tietojärjestelmät edellyttävät Kelan yhteistestausta ja ulkoista tietoturvallisuuden arviointia, mutta ne ovat rajattuja tietosisältöjä tai käyttötarkoitusta palvelevia järjestelmiä. Järjestelmät liittyvät suoraan Kanta-

palveluihin tai tuottavat tai hyödyntävät Kanta-palveluista saatavia asiakirjoja tai tietorakenteita. Luokan A2 järjestelmän avulla ei voida yksin täyttää useita erilaisia sote-palveluja tuottavaan organisaatioon kohdistuvia vaatimuksia esimerkiksi kaikkien toiminnassa tarvittavien tietosisältöjen tai kaikkien Kanta-palveluihin liittyvien velvoitteiden osalta. Järjestelmien testauksessa ja tietoturvallisuuden arvioinnissa on rajauduttava järjestelmän käyttötarkoituksen mukaiseen laajuuteen ja erityisesti huomioitava vaatimusten täyttämismahdollisuus myös muiden järjestelmään liitettävien tietojärjestelmien kautta.

Esimerkkejä luokkaan A2 kuuluvista järjestelmistä:

- g) Vain hallinnollisia tietoja Kanta-palveluihin tallentavat tai hyödyntävät järjestelmät, esimerkiksi ostopalveluvaltuutuksia käsittelevät järjestelmät.
- h) Kanta-palveluihin liittyvät tietyn erikoisalan tai osaston hoidollista tietoa sisältävät erillisjärjestelmät, joiden lisäksi organisaatiossa käytetään luokkaan A3 kuuluvaa ”perusjärjestelmää” tai vastaavat vaatimukset täyttäviä muita osajärjestelmiä.
- i) Kanta-palveluihin liittyvät osajärjestelmät, jotka toteuttavat modulaarisessa järjestelmäkokonaisuudessa rajatun toiminnallisuuden tai tietyn hallinnollisen tai hoidollisen tietosisällön.
- j) Potilastietojärjestelmät tai sosiaalihuollon asiakastietojärjestelmät, jotka tuottavat vain tietyn tyyppisiä (alle 5 eri asiakirjatyyppejä tai rajapintaa tai vain tietyn erikoisalan tai palvelun tietosisältöjä) Kanta-palveluihin välitettäviä potilasasiakirjoja CDA-muodossa tai sosiaalihuollon asiakasasiakirjoja sosiaalihuollon asiakirjastandardimuodossa Kanta-palveluihin.
- k) Tietojärjestelmät, jotka hakevat vain tietyn tyyppisiä kohdan j) mukaisia tietoja Kanta-palveluista, mutta eivät lähetä tietoja Kanta-palveluihin.
- l) Kanta-palveluihin liittyvät tietojärjestelmät, joissa riskiarvioinnin perusteella asiakastietojen käsittely ei ole laajamittaista tai muodosta korkeaa riskiä ja jotka eivät täytä muita luokkaan A3 kuulumisen kriteerejä.

Luokka A3

Luokan A3 tietojärjestelmät edellyttävät Kelan yhteistestausta ja ulkoista tietoturvallisuuden arviointia. Luokan A3 järjestelmät täyttävät kattavasti tai merkittävässä määrin sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja tuottavaan organisaatioon kohdistuvat tietojärjestelmävaatimukset mukaan lukien Kanta-palveluihin liittyvät vaatimukset. Jos järjestelmä täyttää sekä luokan A2 että luokan A3 mukaisia kriteerejä, se kuuluu luokkaan A3.

Esimerkkejä luokkaan A3 kuuluvista järjestelmistä:

- m) Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelunantajan käyttämät sähköiset potilaskertomusjärjestelmät, jotka toimittavat tietoja Kanta-palveluihin tai hakevat tietoja Kanta-palveluista ja joilla täytetään kaikki palvelunantajan veloitteet potilastietojen käsittelyssä ja Kanta-palveluihin liittymisessä tai valtaosa niistä.
- n) Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelunantajan käyttämät sosiaalihuollon asiakastietojärjestelmät, jotka toimittavat tietoja Kanta-palveluihin tai hakevat tietoja Kanta-palveluista ja joilla täytetään kaikki palvelunantajan veloitteet sosiaalihuollon asiakastietojen käsittelyssä ja Kanta-palveluihin liittymisessä tai valtaosa niistä.

- o) Apteekkitietojärjestelmät, jotka ovat liittyneet Kanta-palveluihin.
- p) Sähköisten lääkemääräysten tuottamiseen ja tarkasteluun tarkoitetut järjestelmät.
- q) Erikseen hankittavat järjestelmät tai osajärjestelmät, joiden avulla voidaan toteuttaa muiden järjestelmien liittäminen Kanta-palveluihin ja olennaisten tietoturva vaatimusten täyttäminen kokonaan tai merkittävässä osin siten, että tietojärjestelmäpalvelun tuottaja vastaa myös muista sen kautta liittyneistä järjestelmistä.
- r) Kelan Kanta-palvelut, mukaan lukien ne Kanta-palvelut, jotka sisältävät palvelunantajille tai asiakkaille tarkoitettuja käyttöliittymiä.

Osa luokan A3 järjestelmistä on määräyksen 4 luvun 5 mukaisesti *kriittisiä luokan A3 järjestelmiä*, joihin kohdistuu erityisiä varautumisvaatimuksia sosiaali- ja terveystietojärjestelmien jatkuvuuden turvaamiseksi.

Luokka B

Luokkaan B kuuluvat tietojärjestelmät, jotka on tarkoitettu asiakas- tai potilastietojen käsittelyyn, mutta jotka eivät liity suoraan Kanta-palveluihin ja joihin ei kohdistu luokan A1 mukaisia tarpeita olennaisten tietoturva vaatimusten todentamiseen. Luokan B tietojärjestelmien on toteutettava ja täytettävä niihin kohdistuvat olennaiset vaatimukset, joista osa nousee suoraan lainsäädännöstä (ks. esim. määräys 5/2021 liite 3g), vaikka niiden todentamiseksi ei olekaan veloitetta suorittaa ulkoista tietoturvallisuuden arviointia eikä yhteistestausta. Luokkaan B voi sijoittua myös lääkinällisiksi laitteiksi luokiteltuja ohjelmistoja, joiden riskit esimerkiksi potilasturvallisuuden liittyen on hallittava lääkinällisiin laitteisiin kohdistuvien säädösten kautta.

Myös luokkaan B kuuluvat järjestelmät on huomioitava palvelunantajan vastuulla olevassa tietoturvaluonnissa määräyksen 3/2021 mukaisesti.

Esimerkkejä luokkaan B kuuluvista järjestelmistä:

- s) Hallinnollisesti, teknisesti ja fyysisesti suojatussa ja sivullisilta rajoitetussa käyttöympäristössä toimiva lääkinälliseksi laitteeksi luokiteltu sairaalan yksikkö- tai erikoisalakohtainen erillisjärjestelmä, joka toimii kiinteässä yhteydessä tietyn erikoisalalan lääkinällisiin laitteisiin, ja jonka tuottamista tiedoista muut järjestelmät muodostavat potilasasiakirjoja.
- t) Hallinnollisesti, teknisesti ja fyysisesti suojatussa ja sivullisilta rajoitetussa käyttöympäristössä toimiva laboratorion tai kuvantamisen järjestelmä, jonka tuottamat potilastiedot tallennetaan toisen, luokkaan A2 tai A3 kuuluvan, järjestelmän kautta Kanta-palveluihin.
- u) Järjestelmä, joka tuottaa yksittäisiä potilastietojen tai sosiaalihuollon asiakastietojen tietoelementtejä, joista rajapintojen kautta muodostetaan potilas- tai asiakasasiakirjoja tai joita välitetään Kanta-palveluihin muiden järjestelmien kautta.
- v) Järjestelmä, joka käyttää yksittäisiä potilastietojen tai sosiaalihuollon asiakastietojen tietoelementtejä, joista osa voi olla peräisin Kanta-palvelujen ja niihin liittyneiden järjestelmien rajapinnoista tai niistä saaduista asiakirjoista.

- w) Järjestelmä, joka hyödyntää luokkaan A3 kuuluvaa tietojärjestelmää tai osajärjestelmää Kanta-liittymään ja jonka osalta kyseisen tietojärjestelmän kautta hoidetaan kaikkien luokan A olennaisten vaatimusten toteuttaminen ja todentaminen.

Luokittelemattomat ohjelmistot ja sovellukset

Asiakastietolain määritelmän mukaisia A- tai B-luokkiin kuuluvia tietojärjestelmiä ovat sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen käsittelyä varten suunnitellut tietojärjestelmät. Sosiaali- ja terveyspalveluissa voidaan käyttää ohjelmistoja ja sovelluksia, jotka eivät ole asiakas- ja potilastietojen käsittelyyn tarkoitettuja tietojärjestelmiä. Myös näitä ohjelmistoja käytettäessä asiakastietojen tietosuojasta ja tietoturvallisuudesta on kuitenkin huolehdittava henkilö- ja asiakastietojen käsittelyä koskevien ja muiden lakien mukaisesti, ja esimerkiksi palvelunantajan tietoturvasuunnitelman mukaisten toimenpiteiden pohjalta.

Alla kuvattujen luokittelemattomien ohjelmistojen ominaisuuksia voi sisältyä myös luokkaan A tai B kuuluviin tietojärjestelmiin, jolloin näitä ominaisuuksia ja niihin kohdistuvia vaatimuksia tarkastellaan osana kyseistä tietojärjestelmää.

Esimerkkejä luokittelemattomista ohjelmistoista ja sovelluksista ovat:

- Yleiset tekstinkäsittely- tai toimisto-ohjelmistot, joita on mahdollista käyttää myös asiakas- ja potilastietojen käsittelyyn.
- Suojatussa ympäristössä toimivat sairaalan tai muun palveluntuottajan hallinnolliset tukijärjestelmät, joiden keskeisenä käyttötarkoituksena ei ole asiakas- tai potilastietojen käsittely, vaikka ne saattavat sisältää joitakin asiakastietoja. Esimerkiksi ateriatilausjärjestelmä, materiaalihallinnon järjestelmä tai organisaation hallinnoimien käyttäjien käyttövaltuuksien hallintajärjestelmä, jonka kautta ei käsitellä salassa pidettäviä asiakas- tai potilastietoja ja jonka nimenomainen käyttötarkoitus ei ole asiakas- tai potilastietojen käsittely.
- Asiakas- tai kuntalaskutusjärjestelmät, joiden käyttötarkoituksena ei ole salassa pidettävien asiakas- tai potilastietojen käsittely.
- Yleiskäyttöiset loppukäyttäjille suunnatut verkko- ja pilvipalvelut, kun ne eivät itsenäisesti muodosta tietojärjestelmää tai osajärjestelmää, joka on tarkoitettu asiakastietojen käsittelyyn.
- Yleiset tietokanta-, sovelluspalvelin- integrointialusta- tai muut infrastruktuurituotteet tai kapasiteettipalvelut, elleivät ne toimi asiakastietojen välityspalveluna, muodosta itsenäisesti tietojärjestelmää tai toimi osana tietojärjestelmää. Tietojärjestelmäpalvelun tuottaja vastaa kuitenkin luokkaan B tai A kuuluvaan tietojärjestelmään kohdistuvien olennaisten vaatimusten ilmoittamisesta ja todentamisesta myös niissä tilanteissa, joissa osa järjestelmään kohdistuvista olennaisista vaatimuksista täytetään yleiskäyttöiseen tai kolmannen osapuolen hallinnoiman alustan kautta.
- Viestintään käytetyt järjestelmät tai sovellukset, joiden valmistajan määrittelemiin käyttötarkoituksiin ei kuulu asiakas- tai potilastietojen hallinta tai käsittely.
- Lääkinnälliseen laitteeseen (CE-merkitty) kiinteästi liittyvät laitteen ohjaamiseen ja operointiin käytettävät ohjelmistot, joiden riskien hallinta toteutetaan lääkitteiden laitteiden säädösten mukaisesti.

- Asiakas- ja potilastietojen toissijaiseen käyttöön tarkoitetut tietojärjestelmät tai tietojärjestelmäpalvelut, jotka käsittelevät anonymisoitua tai ei-tunnisteellista tai väestötason yhteenvetoina käsiteltävää asiakas- tai potilastietoa, esimerkiksi päätöksentukipalvelut, potilasryhmittelypalvelut tai johtamisen tai raportoinnin järjestelmät, jotka eivät käsittele, näytä tai paljasta käyttäjälle asiakkaiden yksilöintitietoja. Mikäli järjestelmän käyttötarkoituksena kuitenkin on myös tunnisteellisen asiakas- tai potilastietojen käsittely osana asiakkaalle tarjottavien palvelujen tuottamista tai järjestämistä, ja tiedoista on tunnistettavissa yksittäinen asiakas, järjestelmä kuuluu luokkaan B tai A.
- Yleiset asianhallintajärjestelmät, joita valmistaja ei ole erityisesti suunnitellut sosiaali- tai terveydenhuollon asiakas- tai potilasasiakirjojen ja niissä olevien tietojen käsittelyyn, ja jotka eivät sisällä ominaisuuksia, joilla ne olisivat yhteydessä Kanta-palveluihin, vaikka niillä käsiteltäisiin sosiaali- tai terveyspalvelujen asiakkuuksiin liittyviä tietoja.